

Zyczymy Ci długich lat życia i dalszych sukcesów
Księża Dolnego Śląska
piszą
do Prezydenta
B. Bieruta

KSIĘŻA katolicy Dolnego Śląska, zrzeszeni w Okręgu Komisji Księży przy Związku Bojowników o Wolność i Demokrację we Wrocławiu, wystosowali do Prezydenta Bolesława Bieruta list, w którym piszą:

Wielce Czcłgodny
Obywatelu Prezydencie!

W chwili gdy cały naród polski w 60 rocznicę Twych urodzin, składa Tobie, Pierwszemu Obywatelowi Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej owoce swego wzmożonego wysiłku w naszym pokojowym budownictwie, my księża katolicy Dolnego Śląska, przastarłej ziemi polskiej, którą otaczał Swą szczególną troską, zrzeszeni w Okręgowej Komisji Księży przy Zw. Bojowników o Wolność i Demokrację we Wrocławiu, składamy Ci wyrazy hołdu, wdzięczności, głębokiego szacunku i przywiązania.

Przyrzekamy Ci, że w naszej pracy duszpasterskiej i społeczno-obywatelskiej będziemy zawsze kierowali się dobrem Polski Ludowej. Zapewniamy Ci, że będziemy mobilizować naszych wiernych do jeszcze większych wysiłków dla podniesienia potencjału gospodarczego naszej Ojczyzny Ludowej, dobrobytu naszego narodu i zabezpieczenia trwałego pokoju.

Wskazania Twoje, władzące nasz naród do lepszej przyszłości będą nam drogowskazem w naszej codziennej pracy.

Zyczymy Ci, Czcłgodny Solennizancie, długich lat życia i dalszych sukcesów w pracy dla dobra naszej Ojczyzny Ludowej.

Powrót delegacji polskiej która przejmowała pamiątki po Koperniku przekazane Polsce przez rząd ZSRR

Dnia 15 bm. powróciła z Moskwy delegacja w składzie: wiceminister Szkolnictwa Wyższego Henryk Golański, rektor Uniwersytetu Warszawskiego prof. dr Jan Wasilkowski, profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego dr Tadeusz Banachiewicz, która udała się do stolicy ZSRR celem przejęcia pamiątek związanych z życiem i pracą Mikołaja Kopernika oraz innych materiałów historycznych przekazanych Polsce przez rząd Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich.

Na dworcu w Warszawie delegację witali: wiceminister Szkolnictwa Wyższego Eugenia Krasowska, zastępca sekretarza naukowego Polskiej Akademii Nauk prof. dr Leszczycki, prorektor Uniwersytetu Warszawskiego prof. dr Jaczewski, prof. Uniwersytetu Warszawskiego dr Zonn oraz wyżsi urzędnicy Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

NA ZDJĘCIU: plenarne posiedzenie w Sali Kolumnowej Domu Związków. Przewodniczący delegacji polskiej, prof. Oskar Lange
Fot — CAF

SŁOWO POLSKIE

Rok VII. Nr 91 (1891) Sroda, 16 kwietnia 1952 r. Dziś 4 strony
Wydanie ABC Cena 15 groszy

Pogoda sprzyja siewowi W całej Polsce na polach wykwitły proporce

Pracujący chłopci czczą 60 rocznicę urodzin Prezydenta Bieruta szybszym i staranniejszym wykonaniem zasiewów

DZIEKI sprzyjającej pogodzie siewy w całym kraju są w pełnym toku. Wykonując zobowiązania podjęte masowo dla uczczenia 60 rocznicy urodzin Prezydenta Bieruta i Święta 1 Maja, chłopci gospodarujący indywidualnie, członkowie spółdzielni produkcyjnych, załogi PGR, POM i SOM przyspieszają prace siewne, świadomi, że szybki i staranny zasiew gwarantuje wyższe urodzaje.

Dnia 16 kwietnia 1886 roku urodził się Ernest Thaelmann, przywódca Komunistycznej Partii Niemiec — zamordowany przez hitlerowców w 1944 roku po 11-letnim więzieniu
Fot — CAF

XXII Zjazd KP W. Brytanii wzywa naród angielski do walki o trwałą pokój i socjalizm

London
XXII Zjazd Komunistycznej Partii W. Brytanii, który zakończył w dniu 14 bm. swoje obrady uchwalił następującą rezolucję:

1. o sytuacji na Malajach, w której wzywa wszystkie walczące o pokój organizacje, by zażądały natychmiastowego wycofania angielskich sił zbrojnych z Malajów i ustanowienia pokoju i przyjaźni z wolnymi Malajami. Wzywając projekt tej rezolucji, sekretarz generalny Zjednoczonego Związku Zawodowego Hutników Gardner wezwał zjazd partii do przyjęcia tej rezolucji, jako apelu do walki o zakończenie wojny w Korei i na Malajach, a także do walki o trwałą pokój i socjalistyczną Anglię.

2. Poświęconą krzyżową w angielskim przemysle włókienniczym;
(Dokończenie na str. 2-ej) A

OZWYCIESKIM przebiegu wykonania zobowiązań melduje m. inn. PGR Białuń w woj. szczecińskim, spółdzielnia produkcyjna w Prochach i wiele innych gospodarstw. Na polach wielu gromad, spółdzielni produkcyjnych i PGR zatknięto biało-czerwone i czerwone proporce wart, zaciągniętych przez pracujących chłopów na cześć Prezydenta Bieruta.

TYSIĄCE WART ZACIĄGNIĘLI JUŻ ROBOTNICZY
W EDUG niepełnych jeszcze meldunków, ponad 7 tys. robotników łódzkich zaciągnęło już warty na cześć Prezydenta Bieruta.

W stoczni gdańskiej w wydziale mechanicznym, w kadłubowni, na pochylniach i w basenach, gdzie wykańcza się nowe jednostki, warty zaciągnęło już 125 brigad, w tym 67 brigad młodzieży. Robotnicy w czasie wart postanowili podnieść wydajność przeciętnie o 20 proc., a jednocześnie podnieść jej jakość.

Warty zaciągnęli również robotnicy stolicy: budownictwie MDM, załogi „Ursusa”, FSO i innych zakładów pracy.

MARKIEWKA I GRYZIK WYKONALI ZADANIA 6-LATKI
WIELKI sukces odnieśli górnicy Wiktor Markiewka i Karol Gryzik, którzy wykonali zadania przypadające na nich według obowiązujących norm na okres 6 lat.

Delegacja prawników polskich wyjechała do Wiednia

Na rozpoczynającą się dziś w Wiedniu sesję Rady Międzynarodowego Zrzeszenia Prawników Demokratów wyjechała delegacja prawników polskich w składzie: prof. Jerzy Jodłowski i prof. Marian Muszkat.

Depesza KC PZPR do Kim Ir-sena

Do Towarzysza KIM IR-SENA Przewodniczącemu Koreańskiej Partii Pracy
PHENIAN

Z okazji 40 rocznicy Waszych urodzin przesyłamy Wam, drogi Towarzyszu, najserdeczniejsze pozdrowienia i życzenia najlepszych osiągnięć w pracy dla Waszego kraju.

Polskie masy pracujące solidaryzują się najgoręcej z bohaterką walką ludu Korei przeciw amerykańskiemu ludobójcom, stosującym potępioną przez całą ludzkość broń bakteriologiczną.

Masy ludowe naszego kraju znają nie tylko cierpienia, ale i niezłomne bohaterstwo ludu koreańskiego, który pod Waszym kierownictwem, w braterstwie broni z ochotnikami chińskimi, rozbił bezpowrotnie mit o potęgę amerykańskiej.

Jesteśmy głęboko przekonani, że bohaterka walka narodu koreańskiego ciesząca się poparciem całej postępowej ludzkości — zakończy się pełnym zwycięstwem Waszej słusznej sprawy.

Komitet Centralny
Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej

Pod Warszawą powstaje wielka baza zaopatrzeniowa dla budowy Pałacu Kultury i Nauki

W POBLIŻU Warszawy, trwają obecnie roboty przy budowie wielkiej bazy produkcyjno-skladowej, która zaopatrywać będzie budowę Pałacu Kultury i Nauki.

Na 40-hektarowym obszarze powstaną m. in.: olbrzymia wytwórnia betonu, baza autotransportu, warsztaty obróbki maszynowej, warsztaty hydrauliczno-mechaniczne, wielki magazyn, specjalny dział robót asfaltowo-betonowych, składy materiałów technicznych itp.

Codziennie na teren budowy bazy nadchodzą ze Związku Radzieckiego coraz to nowe transporty elementów prefabrykowanych, specjalnie lekkie o dużej wytrzymałości konstrukcje stalowe dla przyszłej wytwórni betonów oraz setki metrów szyn i tysięcy podkładów kolejowych.

Koszty budowy i wyposażenia bazy są całkowicie pokrywane przez rząd ZSRR.

Obecnie na terenie budowy bazy trwają intensywne prace przy zakładaniu fundamentów pod wielkie magazyny. Każdy z nich posiadać będzie własną rampę kolejową. Przystąpiło również do przygotowania wykopów pod wielką wytwórnię betonu. Prace te wykonywane są przez specjalne koparki, które całkowicie eliminują wysiłek fizyczny robotnika.

Jednocześnie stale nadchodzą do stolicy ze Związku Radzieckiego nowe transporty maszyn i urządzeń. M. in. wyładowano już dalszych 40 samochodów ciężarowych i wywrotek. Trzy wielkie spychacze typu „Staliniec” oraz dwa walce do asfaltu, jeden 10-tonowy, drugi — 5-tonowy.

W rocznicę zwycięstwa nad Odrą i Nysą

WNOCY z 15 na 16 kwietnia radzieckie siły zbrojne i walczące u ich boku wojska polskie rozpoczęły natarcie na linię Odry i Nysy. Po potężnym przygotowaniu artyleryjskim ruszyły 4 tysiące czołgów wspieranych ogniem 22 tysięcy dział i moździerzy. Olbrzymia ilość reflektorów, ustawionych co 200 m oświetlała kierunek ataku. W ciągu doby 5 tysięcy samolotów dokonało 15 tysięcy lotów bojowych.

Zaszczytne zadanie ostatecznego rozgromienia bestii hitlerowskiej w jej własnym legowisku przypadło w udziale 2 Frontowi Białoruskiemu pod dowództwem Marszałka Rokossowskiego i Frontowi Ukraińskiemu. W wielkich wydarzeniach tych pamiętnych dni dane było uczestniczyć dwóm armiom, polskim, które składały się na całość ówczesnych sił zbrojnych naszego odradzającego się państwa. Szła więc Armia pod dowództwem gen. Stanisława Popławskiego, generał Karol Świerczewski prowadził II Armię Wojska Polskiego.

Mimo zacieklego oporu nieprzyjaciela, żołnierze radzieccy i polscy sforsowali jednak Odrę i Nysę, przełamali trzy linie obronne i w ciężkich bojach posuwając się naprzód 23 kwietnia zamknęli pierścień dookoła wielkiego Berlina.

Będziemy zawsze dumni, że w bojach tych młode wojsko nasze odkryło się chwałą, że męstwo żołnierza polskiego podkroślił sam Generalissimus Stalin, wyróżniając w swym rozkazie z dnia 22 kwietnia m. in. polskie dywizje i gen. K. Świerczewskiego „za sforsowanie Nysy i przerwanie silnie umocnionej linii obrony niemieckiej”.

WÓWCZAS, przed siedmiu laty, graniczne rzeki Odra i Nysa stanowiły jednocześnie linię boju.

Minione lata przyniosły wiel-

kie i doniosłe zmiany z obu stron Odry i Nysy, w układzie stosunków międzynarodowych.

W trudzie i znoju budujemy nową Polskę, lecz jakżeż szmat drogi przebyliśmy od owej wiosny ostatniego roku wojny. Tam, gdzie 7 lat temu zwycięstwa odnosił żołnierz, dziś zwycięstwa osiąga robotnik, chłop, inżynier. Nad Odrą i Nysą, gdzie przed siedmioma laty rozciągała się strefa przyfrontowa, dziś rozciąga się wielkie budownictwo socjalistyczne.

Gdy my budowaliśmy nowe życie w naszej Ojczyźnie — nowe nastąpiło i z drugiej strony Odry i Nysy.

Konsekwentna denazyfikacja, demilitaryzacja i demokratyzacja stosowane przez radzieckie władze stworzyły grunt dla odrodzenia się Niemców, dla zwycięstwa sił postępowych narodu, który dał światu Marksa i Engelsa. Pod wodzą niemieckiej klasy robotniczej powstała NRD, która zwróciła się do nas o przyjaźń, twarde stając na gruncie granicy pokoju na Odry i Nysie. Przyjeliśmy wyciągniętą rękę i oddajemy coraz bardziej zacieśniamy naszą współpracę z zachodnim sąsiadem.

Granica, która dla Polski, Niemieckiej Republiki Demokratycznej i dla całego obozu pokoju stanowi źródło poczucia siły i źródło słusznej dumy jest oczywiście solą w oku handlarzy śmierci. Zarówno niemieccy neofaszyści, jak ich amerykańscy mocodawcy bezustannie przeciwko niej judzą. Krótko-wzroczni, podobnie jak ich mistrz Adolf Hitler, nie dostrzegają bezcelowości swych zakusów.

Ponieważ wbrew nim i mimo nich wiele zmieniło się w świecie, ponieważ wbrew nim i mimo nich zmieniło się z obydwu stron Odry i Nysy, rzek, przez które przebiegała kiedyś linia frontu, a dziś biegnie granica pokoju, która nie rozdziela, ale łączy dwa narody.

W 7-mą rocznicę wyzwolenia Wrocławia

Napisal Józef Barczyk
Przewodniczący Prezydium MRN we Wrocławiu

NO C z 16 na 17 kwietnia 1945 r. — to pamiętna data wyzwolenia Wrocławia przez bohaterką Armię Radziecką.

Serca mas pracujących naszego miasta przepelią, serdecznie uczucia wdzięczności i uczucia miłości do bohaterkiej Armii Radzieckiej, która przyniosła nam wolność, do genialnego Jej wodza wielkiego Stalina, do narodów radzieckich.

W plomieniach stało miasto, gdy przed 7 laty żołnierz radziecki wkroczył w jego mury. Uciekające hitlerowskie żołdactwo paliło i niszczyło budynki mieszkalne, fabryczne oraz pomniki kultury.

Przed siedmiu laty Wrocław był miastem płonących ruin, ogromnym pogorzelskim. Ale bohaterским wysiłkiem mas pracujących szybko zateńił nowym życiem, tworząc pracę i odbudowę.

Klasa robotnicza Wrocławia, która objęła w posiadanie fabryki, nie uległa się zniszczeniu. Nie uległa się ogromnej pracy, która czekała ją na każdym kroku. Podobnie jak masy pracujące wszystkich miast, osiedli i wsi naszych Ziemi Zachodnich, ludzie Wrocławia pracą codzienną i wyteżoną odpowiedzialni na intrygi imperialistów, na rewiżjonistyczne zakusy szowinistów z Niemiec zachodnich i ich opiekunów z Wall-Street — podjęli wojennych.

W ciągu minionych 7 lat od chwili wyzwolenia dokonaliśmy ogromnej pracy na odcinku odbudowy naszego miasta, naszych fabryk i komunikacji, ośrodków socjalnych i kulturalnych. We Wrocławiu, miście najbardziej po Warszawie zniszczonym, w tym czasie odbudowaliśmy z gruzów 120 większych zakładów przemysłowych.

Równocześnie z odbudową zakładów rozwijało się na terenie naszego miasta budownictwo mieszkaniowe. Kosztem blisko 150 milionów złotych oddaliśmy do użytku mas pracujących 9850 izb mieszkalnych. Wielkie zniszczenia naszego miasta wymagają jednak dalszej ogromnej pracy przy odbudowie, która prowadzona będzie nadal. Do końca Planu 6-letniego kosztem 132 milionów złotych oddanych zostanie do użytku dalszych 9700 izb mieszkalnych. Niezależnie od odbudowy zniszczonych domów przepięknie są w coraz szerszym zakresie kapitalne remonty mieszkań. W roku 1946 remontami kapitalnymi objęto 2600 izb, w latach 1950 i 51 po 6500 izb rocznie,

a w bieżącym roku kapitalne remonty przeprowadzone zostaną w około 9000 izb. W całym okresie realizacji Planu 6-letniego remonty kapitalne zostaną przeprowadzone w 32 tysiącach izb mieszkalnych.

Obchodząc 7-mą rocznicę wyzwolenia Wrocławia, patrzymy równocześnie z radością na odbudowane i zbudowane wyższe uczelnie, gdzie kształcą się ponad 15 tysięcy przyszłych lekarzy, inżynierów, agronomów, techników, na szkoły

(Dokończenie na str. 2-ej) B

PTTK organizuje pociągi popularne do b. obozu Gross-Rosen

Wrocławianie wezmą masowy udział w wielkiej man festacji z okazji Tygodnia Międzynarodowej Federacji Bojowników Ruchu Oporu Ofiar i Więźniów faszystwu

JAK JUŻ donosiliśmy, w przyszłą niedzielę na terenie byłego obozu koncentracyjnego Gross-Rosen odbędzie się centralna manifestacja z okazji Tygodnia Międzynarodowej Federacji Bojowników Ruchu Oporu, Ofiar i Więźniów Faszystwu.

Zjazd w Gross-Rosen połączony będzie ze zwiedzaniem obozu przez uczestników manifestacji. Organizatorzy uroczystości przewidują, że z Wrocławia wyjadzie na teren obozu blisko 2000 osób. Program manifestacji obejmuje między innymi spotkanie uczestników z przedstawicielami delegacji zagranicznych, składanie wieńców oraz zwiedzanie wystawy zorganizowanej na terenie obozu przez Ministerstwo Kultury. Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze przygotowało na dzień 20 kwietnia specjalne pociągi popularne.

Koszta całodziennego wycieczki na teren obozu Gross-Rosen będą wynosić 12 zł od osoby.
(Wer)

W 7-mą rocznicę wyzwolenia Wrocławia

(Dokończenie ze str. 1).

podstawowe, gdzie uczy się ponad 21 tysięcy dzieci. Mamy ponad 180 szkół różnego typu, nie licząc przedszkoli i wszelkiego rodzaju kursów.

A dodać jeszcze należy do tego poważną ilość nowo - odbudowanych przedszkoli, żłobków, klinik, ambulatoriów przyzakładowych, ośrodków zdrowia, kin, teatrów i innych urządzeń użyteczności publicznej, odbudowę i usprawnienie naszej komunikacji i transportu, oraz całego szeregu innych inwestycji.

W roku 1952 przebiegł w naszym mieście szereg nowych budynków szkolnych, przedszkoli i żłobków, gdzie w jasnych i widnych izbach lekcyjnych, wyposażonych w nowoczesny sprzęt, znajdzie pomieszczenie dodatkowe 4212 dzieci, mieszkańców Wrocławia.

Te ogromne zdobycze polityczne, gospodarcze, kulturalne, społeczne uzyskaliśmy w ciągu tego okresu w oparciu o pomoc, przyjaźń i przykład Związku Radzieckiego.

Podstawa ogromnych przemian i przeobrażeń, które dziś podsumowujemy, jest niezwykła idea marksizmu - leninizmu, pod której sztandarami Polska Zjednoczona Partia Robotnicza - Bohaterska Partia Robotnicza, prowadząca pracę w miastach i wsi ku szczęśliwej przyszłości, ku socjalizmowi.

Rozwój i osiągnięcia, jakie notuje nasze miasto, wiążą się nierozdzielnie z imieniem Prezydenta Bolesława Bieruta, który obojętnie trzaski się o odbudowę Wrocławia i niejednokrotnie odwiedzał stolice Dolnego Śląska. Pod jego osobistym protektoratem i według jego wskazań odbudowujemy nasze zabytki historyczne - Ratusz, wyższe uczelnie, Politechnikę Wrocławską.

Z naszego miasta dzieła zalogi Pafawagu wezwala masy pracujących kraju do uczczenia zobowiązaniami produkcyjnymi 60 rocznicy urodzin Prezydenta Bolesława Bieruta - Pierwszego Obywatela Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. W walce o przekroczenie i przedterminowe wykonanie tych zobowiązań, pod znakiem pełnej mobilizacji wszystkich sił do wykonania zadań 3 roku Planu 6-letniego, obojętnie 7 rocznicę wyzwolenia naszego miasta spod jarzma hitlerowskiego i przyniesienia go Macierzy.

Ernst Thaelmann i jego towarzysze

66 LAT TEMU, 16 kwietnia 1886 r. urodził się Ernst Thaelmann, przywódca Komunistycznej Partii Niemiec, który kierował niemiecką klasą robotniczą w najcięższych latach walki przeciwko Hitlerowi.

Świeżym symbolem niemieckiego ruchu oporu przeciwko imperializmowi, symbol nieugiętego człowieka, symbol nieugiętego człowieka, który spędził sen z otarcia hitlerowskim bestiom. Wiedzieli dobrze, co oznacza imię: Ernst Thaelmann.

„Ursus” już od 2 miesięcy przekracza zwycięsko plany produkcyjne

ZALOGA Zakładów Mechanicznych „Ursus”, która od kilkunastu miesięcy po raz pierwszy w lutym br. wykonała, a nawet przekroczyła miesięczny plan produkcji ciągników, w marcu br. odniosła nowy sukces. W ubiegłym miesiącu zakłady, m.in. dzięki realizacji zobowiązań podjętych przez zalogę dla uczczenia 60 rocznicy urodzin Prezydenta Bieruta i Święta 1 Maja, wykonały o 10 ciągników więcej niż to przewidywał plan.

Przez cały ubiegły rok zakłady mechaniczne „Ursus” nie wykonały swych planów produkcyjnych. Kierownictwo administracyjne, polityczne i związkowe nie wykazywało dostatecznej troski o wykonanie planu, wobec czego zalogę w dużym stopniu się zdemobilizowała.

Stan ten pogarszało w znacznym stopniu zaofiarowanie techniczne zakładów, ze opracowaniem nowej technologii oraz brak planowania wewnątrzzakładowego.

Nowe kierownictwo, które rozpoczęło pracę w ub. roku stanęło w obliczu trudnych zadań. Przystąpiono do reorganizacji wszystkich działów i usprawnienia w nich pracy.

Poprawiono również się o pracowaną siatkę plac, co spowodowało dopływ fachowców do fabryki.

Zmiany doprowadziły do tego, że „Ursus” w lutym br. przekroczył plan produkcyjny o 14 ciągników, a w marcu br. o 10.

Aby zapewnić dzieciom ich prawa trzeba przede wszystkim zachować pokój

— oświadczyła na konferencji w Wiedniu delegatka polska Eugenia Pragierowa

W TOKU dalszych obrad Międzynarodowej Konferencji w Obronie Dzieci toczyła się dyskusja nad referatami. W dyskusji tej przemawiała m. in. delegatka polska, wiceprzewodnicząca Światowej Demokratycznej Federacji Kobiet Eugenia Pragierowa.

Wyższe uczelnie czekają na przyjęcie maturzystów

Rozpoczęła się już akcja doboru kandydatów na I rok studiów

W CAŁYM kraju rozpoczęły się przygotowania do przeprowadzenia doboru kandydatów na I rok studiów wyższych w drugim roku akademickim 1952-53.

Na przyjęcie absolwentów szkół średnich oczekują 83 wyższe uczelnie. Umożliwiają one uzyskanie wyższego wykształcenia w około 300 specjalnościach technicznych, rolniczych, ekonomicznych, humanistycznych, artystycznych i wielu innych.

Na I rok studiów przyjętą będzie w 1952-53 roku akademickim wielokrotnie więcej młodzieży niż przyjmowano rokrocznie przed wojną.

Zadaniem rozpoczynającej się obecnie akcji doboru kandydatów jest m. in. zapewnienie dopływu do szkół wyższych młodzieży odpowiednio przygotowanej naukowo do studiów oraz właściwe rozdzielenie jej w ośrodkach akademickich i poszczególnych wyższych uczelniach, szczególnie potrzebującą pomocy państwa i użycia uzyskanych w ten sposób funduszy na najpilniejsze potrzeby dzieci. Zadany zakaz propagandy wojennej i wychowania dzieci w umiłowaniu pokoju i przyjaźni międzynarodowej.

Nie tylko niemieccy antyfaszyści z czcią je wymawiali, nie tylko dla nich był oparciem i dumą wyzwolającą z nich wciąż nową energię do walki, siłę, odwagę, bohaterstwo. Cały świat o nim wiedział. W oczach całego świata uosabiał honor narodu niemieckiego w najczarniejszym okresie, okresie panowania Hitlera, Goeringa i Himmlera.

Nadszedł jednak tragiczny dzień 1 maja 1933 roku: Ernst Thaelmann wpadł w ręce gestapo.

O szczegółach aresztowania najwięcej mogłoby powiedzieć sam Goebbels, który w parę dni później oświadczył przedstawicielom zagranicznej prasy: „Nie jest ważny proces przeciwko Thaelmannowi, ważniejsze jest, że znajduje się w pewnym miejscu”.

W „pewnym” miejscu przetrwał torturowany przez gestapo i zezwierzonych oprawców obozu koncentracyjnego 11 lat. 18 sierpnia 1944 roku został zamordowany w Buchenwaldzie i tam spalony.

Hitlerowcy sądzili, że po schwytaniu przywódcy KP Niemiec zdołają wytepić pokolenie demokratów niemieckich, wytrzebić tak doszczętnie, żeby zginęli bezpotomnie i bez następców, żeby nikomu już nie mogli przekazać swego sztandaru, swych doświadczeń i swego żaru w umiłowaniu ludzkości.

A jednak sztafeta wolności z rąk padających pod ciosami hitlerowskimi podejmowana była nieustannie przez bojowników antyfaszystowskiego podziemia w Niemczech. Dla nich to Himmler budował pierwsze obozy koncentracyjne — i oni to podważali mury i kraty hitlerowskiego „tysiąclecia”, chociaż za słabi byli, aby je zdruzgotać. To oni i ich następcy budują teraz Niemiecką Republikę Demokratyczną — oni — uczniowie i towarzysze, Ernesta Thaelmanna. Thaelmann kierował nimi, wychowywał ich i dawał im tytaniczną siłę wprawiającą w zdumienie i wściekłość ich oprawców.

Dumni łopocze sztandar Niemieckiej Republiki Demokratycznej, sztandar walki postępowej części narodu niemieckiego, przeciwko następcom hitlerów, morderców Thaelmanna, jego towarzyszy i milionów innych podbitych podczas wojny krajów. Niemieccy męczennicy hitlerizmu — swoją ofiarą, żywą — swą nieustającą walką dają narodom świadectwo nieśmiertelnej prawdy słów: „Hitlerzy przychodzą i odchodzą, ale naród niemiecki, państwo niemieckie pozostaje...”

Zofia Rzeplińska

BEZPOŚREDNIO po zakończeniu II wojny światowej — stwierdziła E. Pragierowa — wydawało się, że jej straszliwe skutki i niesłychane cierpienia, które przyniosła ona ludzkości, będą dostatecznym ostrzeżeniem, że nigdy więcej niszczycielska siła wojny nie będzie zagrażała światu.

Jednak dzieje się inaczej. Wojna szaleje w Korei, w Vietnamie, na Malajach, na Filipinach. Dzieci koreańskie padają ofiarą gazów i mikrobów. Jesteśmy świadkami odbudowy Wehrmachtu, na którego czele stawia się zbrodniczych generałów hitlerowskich.

Delegatka polska omówiła dalej straty, jakie poniosła Polska podczas II wojny światowej i wpływ skutków wojny na sytuację dzieci. 2 miliony sierot błąkało się po wojnie.

Szczególnie straszne było położenie dzieci męczenników Oświęcimia i innych obozów śmierci, dzieci bohaterów i ofiar powstania warszawskiego, dzieci uratowanych z Ghetta. Po wojnie blisko 40 proc. ocalałych dzieci potrzebowało niezwłocznie pomocy lekarskiej. Muszę tu podkreślić — oświadczyła delegatka polska — że Związek Radziecki udzielił nam w tej dziedzinie braterskiej pomocy.

Pragnęlibyśmy, aby dzieci całego świata uniknęły tragicznego losu dzieci polskich w czasie wojny i jeszcze tragiczniejszego losu jaki dziś przypada w udziałem dzieciom koreańskim. Muszę więc podkreślić, że aby zapewnić dzieciom ich prawa, trzeba przede wszystkim zachować pokój, usunąć groźbę wojny. Musimy popierać aktywnie dążenia narodów całego świata, które żądają zakazu broni masowej zagłady. Żadamy ograniczenia wydatków na zbrojenia i użycia uzyskanych w ten sposób funduszy na najpilniejsze potrzeby dzieci. Żadamy zakazu propagandy wojennej i wychowania dzieci w umiłowaniu pokoju i przyjaźni międzynarodowej.

Pragnęlibyśmy na przykładzie Polski Ludowej przedstawić wam, jaka jest sytuacja dziecka w kraju, który w wszystkie swe siły poświęca pokojowemu budownictwu. Polska Ludowa postawiła sprawę dziecka jako swoje zadanie naczelne i realizuje ją przy pełnym oparciu i pomocy całego społeczeństwa.

Polska Ludowa otacza serdeczną opieką rodzinę. Dla polepszenia bytowania

W brygadzie żniwnej będą walczyć o to, aby ani jedno ziarno się nie zmarnowało

List Zofii Zimnej uczennicy szkoły w Karpaczu do redakcji „Słowa Polskiego”

D OCENIAJĄC rolę, jaką ma odegrać młodzież w Planie 6-letnim, zgłosiłam się ochotniczo do pracy w brygadach „SP”.

Czuję się odpowiedzialną za dobrobyt naszej Ojczyzny, chcę przyspieszyć wykonanie wielkiego Planu.

Jestem dumna, że mogę przez wakacje pracować. Państwo otoczyło mnie opieką, dało możliwość nauki. Mieszkam w internacie, otrzymuję stypendium. Pragnę choć w małym stopniu spłacić dług, zaciągnięty u społeczeństwa.

Pracując w brygadach „SP”, mogę na wsi w pracy przy żniwach. Będę walczyć o to, aby ani jedno ziarno nie zmarnowało się, bo na chleb czekają setki tysięcy robotników w fabrykach, tysiące młodzieży uczące się.

Wierzę, że każdy z nas pójdzie z zapalem do pracy, uparcie będzie łamał przeszkody, będzie walczył o jak najszersze zakończenie żniw. Myślę, że każdy z nas wróci jako przodownik akcji żniwnej.

Zofia Zimna uczennica szkoły ogólnokształcącej w Karpaczu

Życie Bolesława Bieruta Pierwszy budowniczy (9)

ROZSZUMIAŁ się sztandarami Manifestu Lipcowego Lublin. Bohaterska Armia Radziecka i walcząca u jej boku Wojsko Polskie pędziły po piędzi wyzwalają uwięzioną przez faszystów polską ziemię. Na wieść o utworzeniu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego, Bolesław Bierut przediera się przez front. Pokonując tysiące trudności i niebezpieczeństw udaje się do Lublina.

ganie jego obecność jest nieodzowna. Wytrwały polityk i mąż stanu, doświadczony gospodarz kraju, troskliwy wychowawca i przyjaciel mas ludowych, przewodniczący Krajowej Rady Narodowej — staje się sternikiem rewolucyjnych przemian, przeprowadzanych wola robotników i chłopów przez partię, KRN i Ludowy Rząd.

WARSZAWA STOLICĄ

Przed młodą władzą ludową pętyły się szalone trudności. Kraj był wyniszczony, zdewastowany. Warszawa zdradzona, wydana przez nikczemną, żądną władzy burżuazję na łup faszystowskiej bestii, ligła w gruzach.

Z Lublina ku Pradze dniami i nocą, mijając kolumny wojska, jechały ciężarówki. Rząd przerosł się do Warszawy, która dymiała jeszcze cmentarzyskiem ruin. Wola narodu polskiego, decyzją mas ludowych Warszawa znów stała się stolicą.

W małym pokoju na Wileńskiej mierali się architekci wznowieni przez Bolesława Bieruta. Rysowali na podłodze plany — część ich wydobyci z ruin, część sporządzono na przedce, poobesznie, nie bacząc na niedokonalości obliczeń i rysunków. Choć niektórzy zarzadzili się w niczym języcie nie podbudowanej fantazji architektów, przewidywano, że KRN nie zniechęci ich. Wprawi przeciwnie, zachęcał do jeszcze większej śmiałości do prac dalszych.

Odbudowa będzie żmudna, wymagająca pokonywania wielu trudności, ale po nu; przyjdzie przecie budowa, budowa nowej Warszawy, która musi być miastem pięknym, stolicą socjalistycznego państwa. Bolesław Bierut z wielką uwagą pytał o dane dotyczące niszczonych Warszawy — była w grzechach, ale nie wrogo zapomniał, że szeroka fala powracająca do niej ludzkie. Trzeba im stworzyć możliwość jak najlepsze warunki życia. Myśleć o jutrze, nie można zapominać o dniu dzisiejszym.

I wtedy to wskazał Bolesław Bierut na przerwane linie popołudniowych mostów. Polaczący Pragę z Warszawą — zadanie najpilniejsze.

Nierazkim gościem był Bolesław Bierut na budowie mostu Poniatowskiego. Długo rozmawiał z kierownictwem, ze spawaczami, monterami, chodził po wysoko przetrzuczonych nad Wisłą rusztowaniach.

PIERWSZY BUDOWNICZA PIERWSZY URBANISTA

Mijały w wielkim trudzie, w walce, pierwsze lata odbudowy. Prezydent Bierut powołał do życia Naczelną Radę Odbudowy Warszawy i nierazko przewodniczył jej obradom. Bolesław Bierut wiele narad odbył z urbanistami, wytyczając im rewolucyjny kierunek przedwojny miasta. Ramię przy ramieniu z towarzyszącymi z warszawskiej organizacji PPR odgryzował stare miasto. Inżynierowie i robotnicy, technicy, cała ludność stolicy, żyła się z myślą że to On, pierwszy budowniczy, kieruje odbudową. Czekali na jego opinie projektanci Trasy W-Z, wiedząc, że ma Ci przedziwny punkt urbanistyczny, że jak jakiś łmie czytać plany z perspektyw potrzeb człowieka.

To jego słowa były wskazaniem dla urbanistów — którzy realizowali piękne osiedla robotnicze, pełne słońca, zieleni, powietrza, to on nieustannie przypominał, że budując Warszawę trzeba zachować jej narodowe tradycje, a jednocześnie pamiętać, że musi być miastem robotniczym.

MIASTO PRZYJAŹNI

Jak dobrze pamiętamy referat wygłoszony przez Bolesława Bieruta na historycznej konferencji warszawskiej PZPR, w którym określili przed Warszawą — Plan 6-letni. Mówił wówczas m. in.: „Nowa Warszawa nie może być powtórzeniem dawnej. Nowa Warszawa ma stać się stolicą państwa socjalistycznego. Nowa Warszawa przez rozwinięcie w niej przemysłu musi się stać poważnym ośrodkiem produkcji, miastem robotniczym”.

Miastem, z którego tak jesteśmy dumni, miastem, które z takim trudem dzień po dniu dźwigamy. Miastem Zerania, MDM.

Przed kilkoma dniami usłyszeliśmy radosną wieść, w sercu Warszawy wysoko, jak obelisk, wznowiła się mury Pałacu Kultury i Nauki, który otrzymujemy jako dar od radzieckich przyjaciół.

Będzie on symbolem, widnym znakiem przyjaźni, jaka naród polski z narodami radzieckimi wieczyście związała. Tej przyjaźni, tętnu braterstwu zawdzięczamy powrót naszego kraju, zawdzięczamy jej naszą z każdym dniem piękną stolicę, która cały naród buduje pod kierownictwem ludowego rządu i pierwszego budowniczego — Bolesława Bieruta.

XXII Zjazd KP W. Brytanii wzywa naród angielski do walki o trwały pokój i socjalizm

(Dokończenie ze str. 1).

3 protestująca przeciwko stosowaniu przez Amerykanów broni bakteriologicznej w Korei i w Chinach oraz przeciwko stosowaniu na Malajach chemicznych środków trujących w celu zniszczenia zasiewów;

4 w sprawie walki o prawa i swobody demokratyczne; 5 w sprawie zerwania z amerykańską polityką agresji.

Zjazd dokonał zmiany statutu i dokonał wyboru Komitetu Wykonawczego Partii.

W czasie obrad przemawiał m. in. sekretarz generalny KP W. Brytanii Harry Pollitt, który podsumował dyskusję, jaka toczyła się nad wygłoszonym przez niego referatem politycznym. W zakończeniu Pollitt wezwał członków partii, by odważnie zwalczać trudności i zawsze wierzyli w partię.

Idziemy wspólnie — oświadczył Pollitt — z milionami najbardziej świadomych, politycznie wyrobionych i dalekowzrocznych ludzi na świecie. Prowadzi nas i wskazuje nam drogę największy geniusz, jakiego kiedykolwiek wydała klasa robotnicza — towarzysz Stalin.

Ożywiona dyskusja toczyła się również nad referatem z-cy redaktora naczelnego dziennika „Daily Worker” Gollana, który wygłosił referat pt. „Droga W. Brytanii do socjalizmu”. Referent podkreślił w tym referacie, że narodowe interesy narodu angielskiego wymagają, by Anglia raz na zawsze zerwała z Amerykańską polityką agresji.

KRÓTKIE WIADOMOŚCI ZE SWIATA

* W dniach 17 i 18 kwietnia br. odbędą się w Berlinie obrady Biura Komitetu Wykonawczego Międzynarodowej Federacji Członków Ruchu Oporu i Ofiar Faszystów.

* Na dorocznej konferencji związku spółdzielców brytyjskich, liczącego przeszło 7 milionów członków, uchwalono rezolucję wzywającą rząd do uczynienia wszystkiego, co leży w jego mocy, aby zawarty został pakt pokoju przez złady pięciu wielkich mocarstw.

* W Kairze opublikowano dekret królewski, na podstawie którego zostały odroczone na czas nieokreślony wybory do parlamentu egipskiego, mające pierwotnie odbyć się 18 maja br.

* Japońskie „Stowarzyszenie Pomocy Narodowi” wystosowało do Trumana i Trygwe Lie pisma z protestem przeciwko stosowaniu przez wojska amerykańskie broni bakteriologicznej w Korei i w Chinach.

* W czasie obrad komisji ONZ do spraw sytuacji kobiet, przedstawicielka Polski — Kalinowska i ZSRR — Popowa wskazały na bezlitosną eksploatację kobiet w krajach kolonialnych i zależnych i żądały podjęcia środków, które pozwoliłyby temu kres.

* Olbrzymie oburzenie w całym Włoszech wywołał haniebny wyrok skazujący 37 partyzantów, którzy walczyli z okupantem hitlerowskim na karę wieloletniego więzienia, za to, że rozstrzelali oni grupę zdrajców i kolaborantów.

* Władze syryjskie oddały pod sąd wybitnego działacza ruchu obrońców pokoju w Syrii, członka Światowej Rady Pokoju Mustafę Amina i członka komitetu wykonawczego Kongresu Robotników Syryjskich Halilila Nariri, oskarżając ich o rzekome spowodowanie wybuchu w lokalu amerykańskiego ośrodka propagandy i informacji w Damaszku.

* Dowództwo naczelne Koreańskiej Armii Ludowej podaje, że oddziały Armii Ludowej w ścisłym współdziałaniu z ochotnikami chińskimi prowadzą na wszystkich frontach walki z nacierającymi wojskami interwentów amerykańsko-angielskich i wojskami lisymano-wskimi, zadając im straty w ludziach i sprzęcie.

tu dzieci wprowadzono zasiłki rodzinne, które pobiera przeszło 4 miliony rodzin. Przed dzieckiem polskim, gdy dorosnie, stoją otworem wszystkie zawody, wszystkie stanowiska, możliwości najpełniejszego, najszlachetniejszego wykorzystania swoich uzdolnień i talentów.

Wydatki na ochronę zdrowia, pomoc społeczną, ubezpieczenia społeczne, kulturę fizyczną, turystykę, prelinowane w budżecie na rok 1952 w kwocie 9,5 miliarda złotych, są jednym z dowodów pokojowego charakteru naszego budżetu i troski Polski Ludowej o człowieka pracy i jego rodzinę.

Polityka Polski Ludowej jest polityką popierania wszystkich dążeń zmierzających do utrwalenia współpracy międzynarodowej w zakresie gospodarczym, politycznym, społecznym i kulturalnym. Polska mobilizuje wszystkie siły narodu w obronie pokoju, niezbędnego warunku rozwoju ludzkości i szczęścia dzieci na całym świecie.

Eugenia Pragierowa kończy swój referat stwierdzeniem, że straszliwe straty i zniszczenia zrodziły w sercu narodu polskiego głęboką nienawiść do wojny i niezłomną wolę walki w obronie pokoju. Cały naród polski poświęca wszystkie swoje siły pokojowemu budownictwu.

W dyskusji zabraly również głos przedstawicielki Unii Południowo-Afrykańskiej, Grecji, Koreańskiej Republiki Ludowej - Demokratycznej, Anglii, Syrii, Kanady, Albanii, Australii, Włoch, Francji, Brazylii, Indii i innych krajów.

Amerykański plan „ujawniania i sprawdzania” zbrojeń jest planem zbierania szpiegowskich informacji

NOWY JORK. NA POSIEDZENIU drugiego komitetu roboczego Komisji Rozbrojeniowej ONZ — przedstawiciel ZSRR — Malik poddał krytyce tzw. „dokument roboczy” delegacji Stanów Zjednoczonych pt. „proponuje w sprawie stopniowego i stałego ujawniania i sprawdzania informacji o wszystkich siłach zbrojnych i zbrojeniach”.

Malik wykazał, że propozycja amerykańskie nie mają nic wspólnego ani z zakazem broni atomowej, ani z redukcją zbrojeń i w konsekwencji za sprawą utrwalenia pokoju i bezpieczeństwa. Przedstawiciel ZSRR podkreślił, że amerykański plan „ujawniania i sprawdzania” zbrojeń zmierza do oszukania światowej opinii publicznej i dowiódł na konkretnych przykładach, że w istocie rzeczy jest on jednym ze środków przygotowań wojennych. Plan ten ma bowiem na celu zebranie pełnych informacji szpiegowskich o siłach zbrojnych, zbrojeniach i przemyśle wojennym innych państw przy równoczesnym zachowaniu w tajemnicy informacji o amerykańskiej broni atomowej i innych rodzajach broni masowej zagłady.

Jeśli Komisja Rozbrojeniowa ONZ — powiedział Malik — ma rzeczywiście być komisją rozbrojeniową, a nie organem zbierania informacji o zbrojeniach, powinna przyjąć za podstawę swej pracy propozycje radzieckie, które w pełni zapewniają wykonanie głównego jej zadania — uregulowania sprawy zakazu broni atomowej, redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

KRÓTKIE WIADOMOŚCI Z KRAJU

Ministerstwo Oświaty i Zarząd Główny ZMP przy współudziale Centralnego Urzędu Szkolenia Zawodowego, CRZZ i Naczelnej Organizacji Technicznej organizują ogólnokrajową wystawę prac młodzieży szkolnej, która ma na celu najszersze spopularyzowanie różnych form zajęć technicznych wśród młodzieży szkolnej i podsumowanie dotychczasowego dorobku szkół i drużyn harcerskich w tej dziedzinie.

Z okazji Miesiąca Przyjaźni Niemiecko-Polskiej Związek Niemieckich Spółdzielni Spożywców przesłał do Centralnego Związku Spółdzielczego depeszę z braterskim pozdrowieniem.

16 KWIECIEŃ
środa
Benedykta, Julii

Wschód słońca — godz. 4.38
Zachód słońca — godz. 18.36

TELEFONY:
POGOTOWIE RATUNKOWE — 44-44, 55-55.
STRAŻ POŻARNA — 08.
DZIAŁ MIEJSKI „SŁOWA POLSKIEGO” — 43-33.

DYZURY APTEK
SPOL. Nr. 17 — ul. Pułaskiego 18,
SPOL. Nr. 142 — ul. Mikołaja 42,
SPOL. Nr. 11 — ul. Partyniego 47,
SPOL. Nr. 1 — ul. Partyzantów 25,
SPOL. Nr. 14 — ul. Żulawskiego 3,
SPOL. Nr. 145 — ul. Średzka 18a.

OSTRE DYZURY SZPITALI
KLINIKA OCZNA — ul. Chałubińskiego 2a.
KLINIKA CHIRURGICZNA III — ulica Traugutta 57.
SZPITAL WOJEWÓDZKI (oddz. wewn.) — ul. Wszystkich Świętych 1.
SZPITAL MIEJSKI Nr. 3 (oddz. dziec.) — ul. Kasprowicza 84/86.

Spacerkiem
WROCŁAWI

Pułapka
NA ULICY Powstańców Śląskich za tzw. „rodem” wykopano w jezdni prostokątny rów. Rów jest zgrabny, niewielki, symetryczny, niewierzchnia przy nim uprzątnięta — jednym słowem bardzo sympatyczny dołek.

„Ale tylko optycznie. Bo w praktyce rowek jest wielce groźną pułapką dla wszelkiego rodzaju pojazdów. W imieniu resorów tych samochodów, które się już z nim zetknęły i tych, które mogą przedrzeć czy później to zrobić, prosimy o zastąpienie tej pułapki w tempie przyspieszonym.” (Ana)

Drażliwy sposób

WSZYSTKO wskazywało na to, że się tej nocy nie wykręci i ujadę tramwajem do remizy na Biskupinie. A to nie odpowiadalo moim interesom, bo miałbym wtedy daleko do domu, mieszkam bowiem przy ul. Curie Skłodowskiej. Wagon motorowy nr 1002 pedził jak szalony, nie zatrzymując się na przystankach.

— Może do żony tak się spieszy ob. motorowy, albo ob. motorowa ma coś pilnego do załatwienia? To wszystko wydało mi się prawdopodobne. Ale mnie też spieszyło się do łóżka, prosiłem więc konduktorkę w „przyczepie” o zatrzymanie wozu.

— Staniemy przed „Zoologiem” — zapewniła.

— Ale tramwaj nie stanął przed ZOO. Pedził dalej. Po raz drugi poprosiłem o sygnał na zatrzymanie wozu. Ale sygnał nie pomógł. W desperacji zacząłem sam szarpać za sznurek. I udało mi się! Tramwaj stanął. Uniknąłem nocnej wizyty w remizie.

„Spacerki” przytaczając dramatyczną opowieść pasażera, wyrażając opinie, że kurs „do zajezdni” nie powinien się odbywać w tak drażliwy sposób... (Zyg)

Na co liczy?

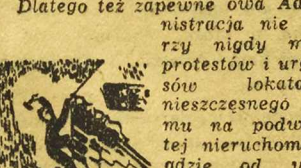
WE WROCŁAWIU jest ulica Klary Zetkin, a przy niej stoi dom nr 51. A w tym domu mieszka ludź.

Ale Zarząd Budynków i Nieruchomości i jego Dyzielnicowa Administracja Rejonu 24 zapomniały o tym, że w domach mogą mieszkać ludzie, którzy przecież mają nosy i zmysł zwany powonieniem.

Dlatego też zapewne owa Administracja nie zaryzykuje nigdy mimo protestów i urgensów lokatorów nieszczęsnego domu na podwórce tej nieruchomości, gdzie od wielu miesięcy walają się śmieci i gniją odpadki.

Poza tym dach w owym domu cieknie. Wprawdzie Zarząd Nieruchomości naprawia ten dach od 1948 roku, ale jeszcze w tej pracy nie osiągnął takich rezultatów, które by pozwoliły na zatrzymanie wody deszczowej, spływającej do mieszkań lokatorów, którzy wyczerpali już wszelkie zapasy parasoli, balii, garnków, miednic i teraz mają jedyną nadzieję w suchej wiosnie i takimż lecie.

— Czy Miejski Zarząd Budynków również liczy na to samo?

Wszystkim, którzy okazali szczerą współczucie, pomoc i wzięli udział w pogrzebie naszej kochanej i nigdy nieodżałowanej córki i siostry

śp. WANDY KONDIUCH
składamy jak najserdeczniejsze podziękowania — matka, siostra i brat 8019g

FACHOWCY POSZUKIWANI

DYREKCYJA PAŃSTWOWYCH TEATRÓW DRAMATYCZNYCH zatrudni natychmiast dwudziestu STATYSTÓW. Zgłaszać się Dział Ogólny P.T.D. G. Zapolskiej 3, tel. 42-94. 562k

PRACOWNIKÓW FIZYCZNYCH NIEWYKwalifikowanych do PRAC NA ELEKTROSTOPOWNI TRANSPORTU I MAGAZYNU, ELEKTRYKÓW, ŚLUSARZY przyjmie od zaraz. Miejskanie służbowe zapewnione. Warunki wynagrodzenia w/g umowy. Zgłoszenia przyjmuje SEKCJA PERSONALNA. 567k

MASZYNISTKĘ przyjmujemy — Skłodowskiej nr. 53. 8004g

Na wniosek „Słowa Polskiego” rozszerza się w Legnicy hodowlę trzody chlewnej

Odpadki żywnościowe nie będą się marnować na podmiejskich śmietniskach

NASZ ARTYKUŁ z dnia 29 lutego pt. „Na podmiejskich śmietniskach w Legnicy gniją odpadki żywnościowe” znalazł echo na posiedzeniu Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Legnicy. Pismem z dnia 26 marca Prezydium zawiadomiło nas:

Model statku sterowanego przez fale radiowe budują członkowie MDK

W YCHOWANKOWIE Gabinetu Radiotechniki Młodzieżowego Domu Kultury we Wrocławiu przygotowują cały szereg eksponatów na Złot Młodych Przewodników i związaną z nim wystawę młodego technika.

Oprócz makiet poglądowych, modelu zelektryfikowanej wsi i wzmacniacza radiowego, MDK-owcy budują model statku długości 1,5 m, który będzie sterowany przy pomocy fal radiowych.

Komórka fotoelektryczna, wysyłająca fale elektromagnetyczne umieszczona zostanie na wystawie młodego technika w odległości 1 km od wspomnianego statku. Kierowany z tej odległości statek wykonana kilka komend.

Ogółem młodzi technicy przygotowują pod kierunkiem instruktora ob. Kozaka, 34 eksponaty zlotowe. (Wer)

Nawet wzmógł się ruch przedsięwzięcia nie uchronił paskarzy przed czujnym okiem Komisji do Walki ze Spekulacją

WOKRESIE ruchu przedsięwzięcia Komisja do Walki ze Spekulacją i Nadużyciami w Handlu zatrzymała około 200 spekulantów. Oto kilka nazwisk z tej listy:

Bronisław Jachimczak — właściciel sklepu przy ul. Łokietka 11 w piwnicy sąsiedniego domu ukrywał wiele towarów. Przechowywał on m. in. 4 kg kawy nabejczy z nielegalnego źródła, 592 jajka, 58 kg sera tyłzkiego, 25 kg miodu naturalnego, 15 kg szynki itd.

Tadeusz Bonchur, zamieszkały we Wrocławiu ul. 8 Maja 30, właściciel stoiska w Halli Targowej usiłował wywieźć w celach spekulacyjnych 50 kg cukru.

Za handel mięsem niebadanym, pochodzącym z nielegalnego uboju, zatrzymani zostali m. in. Jan Wiśniewski i Józef Kapala z Wrocławia, którzy przewieźli z Oleśnicy 105 kg mięsa. Podobnie Piotr Antoszczyński, zamieszkały w Pętkowie pow. Trzebnica przywiózł w celu rozsprzedaży 60 kg mięsa niebadanego.

Dzięki ofiarności społeczeństwa dolnośląskiego 3,5 miliona złotych stanowiących nadwyżkę zbiórki na SFOS przeznaczono na inwestycje lokalne

8 MILIONÓW 115 tysięcy zł w roku 1949, 9 milionów 997 tysięcy w r. 1950, 11 milionów 127 tysięcy w r. 1951 — oto dotychczasowe osiągnięcia zbiórkowe SFOS w województwie wrocławskim. Plan zbiórkowy na r. 1952 wynosi 11 milionów 650 tys. zł i niewątpliwie dzięki ofiarności naszego społeczeństwa zostanie przekroczony. Piękna nasza stolica rośnie: powstają nowe gmachy, szerokie bulwary, metro.

Ale SFOS to nie tylko odbudowa samej Warszawy. To odbudowa całego kraju: Dzięki uzyskanym nadwyżkom zbiórkowym, co raz większe sumy przeznacza SFOS na inwestycje w całej Polsce.

Między innymi z funduszy SFOS odbudowano Teatr Lalki i Aktora w Wałbrzychu, 2 szkoły we Wrocławiu, Szkoły w Lwówku i w Dłusku, Dom Kultury w Górze Śląskiej, Dom Kultury Towarzystwa Społ. Kult. Żydów w Polsce w Wałbrzychu i rozpoczęło budowę Domu Kultury w Świdnicy.

W roku ubiegłym uzyskano z nadwyżek 3 miliony 527 tysięcy złotych przeznaczono na dokonanie Domu Kultury w Świdnicy, zakończenie prac przy Ratuszu we Wrocławiu, Stadionie Olimpijskim, w szkole Zakładu dla Dzieci Niewidomych, sali Domu Ludowego w Boguszowie, w schronisku PTTK w Spalonym, oraz na aktywizację Parku Kultury.

Dzięki funduszom SFOS zostanie rozwiązana sprawa poprawy akustyki w Halli Ludowej, urządzone centralne ogrzewanie w Halli Ludowej i Pawilonie Gastronomicznym. Ponadto, jak już donosiliśmy zbudowana będzie piękna muszla koncertowa na Pergoli, która umożliwi urządzenie wielkich imprez artystycznych i zabaw ludowych na wolnym powietrzu. (Wodz)

JUTRO CIĄNIENIE Loterii Pieniężnej KUP JESZCZE LOS!

HANDLOWE
MOTORÓW do kajaków w dobrym stanie kupię. Oferty „Słowo” pod „Motorek”. 7990g

NAUKA
TRZYMIESIĘCZNE nowoczesne kursy księgowości — Łódź — skrytka 108. 497k

ROZNE
PRZYBYŁAKAL się pies owczarek ciemno — brzozy z obrozą. Odebrać do 3 dni, Wrocław, ul. Roosevelta 11 m. 18. 7963g

Czytają „Słowo”

Kto ponosi winę za opóźnienie remontu w barze „Rarytas”?

Mieszkańcy Wrocławia, zatrudnieni w instytucjach i zakładach pracy w okolicy Rynku, niecierpliwie oczekują chwili otwarcia baru Rarytas.

Dyrekcja WZG zapewniała, że bar Rarytas otwarty zostanie pod koniec kwietnia br. Tymczasem nie rozpoczęto dotychczas nawet prac wstępnych nad jego wyremontowaniem. Jak nas poinformowano w WZG, opóźnienie powstało z kilku przyczyn.

Byli pracownicy Wydz. Inwestycyjnego zaniedbali sprawę remontu wspomnianego baru. Na opóźnienie wpłynął również Wydział Urbanistyczny, który domagał się, by WZG przebudowały na własny koszt front budynku baru.

Nie mniejszą winę ponosi Miastoprojekt.

Dotychczas nie nadesłał on dokumentacji technicznej.

Obecny termin otwarcia „Rarytasu” przewidziany jest na koniec III kwartału br. (c)

Uwaga członkowie Związku Bojowników o Wolność i Demokrację

W związku z wielką manifestacją, organizowaną przez Związek Bojowników o Wolność i Demokrację dla uczczenia rocznicy wyzwolenia więźniów z obozów faszystowskich — Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze organizuje w porozumieniu ze Związkiem Bojowników o Wolność i Demokrację i ORZZ na dzień 20 kwietnia pociąg specjalny z Wrocławia do byłego obozu w Gross Rosen (stacja kolejowa Rogoźnica). Koszt przejazdu w obie strony 12 zł od osoby. Zgłoszenia do dnia 18 bm. wyłącznie przyjmuje biuro obsługi turystycznej PTTK Wrocław, Nowy Targ 6, pokój 147 lub Orbis — Rynek.

Zakłady pracy proszone są o jak najwcześniejsze zgłoszenia swoich delegacji.

Przygotowania do Święta 1 Maja Akcja wydawania dowodów osobistych Praca w miesiącu czystości były tematem narady przedstawicieli komitetów blokowych

WUBIEGLYM tygodniu odbyło się posiedzenie Komisji Dzielnicowej Prezydium MRN z udziałem przedstawicieli Komitetów Blokowych i administratorów, na którym omawiano dwa zasadnicze punkty: przygotowanie Komitetów Blokowych do Święta 1-go Maja i przygotowania do wydawania dowodów osobistych.

OMAWIAJĄC punkt pierwszy uczestnicy postanowili wzmocnić pracę polityczno-wychowawczą w Komitetach Blokowych, zorganizować w dniach 26—29 bm. akademic 1-majowe oraz zmobilizować całe społeczeństwo do udziału w akcji czystości. Podniesienie zdrowotności i czystości naszego miasta — to zobowiązanie, jakie podjęły Komitety Blokowe na cześć Święta Pracy.

W ożywionej dyskusji członkowie Komitetów Blokowych krytykowali pracę nieobowiązkowych dozorców.

Przedstawiciel Zbiornicy Odpadków Użytkowych przypomniał, że każdy mieszkaniec ma oddać miesięcznie 20 dkg. makulatury i 5 dkg. szmat.

Zbiornice prowadzić będą dokładną ewidencję. Wyróżniający się w zbiorze mieszkańcy będą premiowani. Najwyższa premia wynosi 3 tys. złotych.

Wkrótce rozpoczyna się prace przygotowawcze do wydawania dowodów osobistych.

Wydawanie poprzędzi tzw. akcja ankietyzacji. Każdy obywatel od lat 16-tu będzie musiał wypełnić ankietę, następnie zwrócić ją do Komendy MO, załączając potrzebne dowody jak: metrykę urodzenia, metrykę ślubu i wszystkie dowody, którymi się dotychczas legitymował. Termin rozpoczęcia akcji ankietyzacji nie został jeszcze wyznaczony, wiadomo tylko, że na przeprowadzenie całej akcji przewiduje się tylko jeden tydzień.

Konieczna tu będzie pomoc Komitetów Blokowych. Już teraz winny one informować mieszkańców o konieczności przygotowania odpowiednich dowodów, by akcja została już wszystkich przygotowanych i aby można ją było zakończyć w oznaczonym terminie. (J)

W związku z nadchodzącym Świętem 1 Maja zespół przygotowuje nowy aktualny program. Urzga go na pewno pracownicy wielu wrocławskich zakładów pracy. (J)

Występy chóru i solowe — recytacje związane tematycznie z braterstwem broni, jakie leczy żołnierzy Armii Radzieckiej z żołnierzami Ludowego Wojska Polskiego, mówiące o codziennej służbie żołnierskiej, o przodownikach pracy, wreszcie tańce ludowe i wojskowe jak np. „oberek”, „listonosz”, „na przepustce”, „przodownicy” spotkały się wszędzie z entuzjastycznym przyjęciem i uznaniem.

W związku z nadchodzącym Świętem 1 Maja zespół przygotowuje nowy aktualny program. Urzga go na pewno pracownicy wielu wrocławskich zakładów pracy. (J)

Głośny kolportaż książki

W 60-tą rocznicę urodzin Prezydenta Bolesława Bieruta — Wrocławski „DOM Książki” przy współdziałaniu młodzieży ZMP oraz ZHP organizuje w dniu 20 bm. głośny kolportaż książki.

„Z książką do każdego” — oto hasło rzucone przez młodzież dolnośląską. Na ulicach miast — od domu do domu na wsi — przyjdzie do nas młodzież z literaturą społeczno-polityczną i piękną.

Starodawna polska muzyka chóralna zabrzmi dziś w Muzeum Śląskim

Wielki mieszany chór wrocławskiej rozgłośni Polskiego Radia po dłuższej przerwie wystąpi znów publicznie w dniu dzisiejszym o godz. 18.30 z koncertem utworów chóralnych starych mistrzów polskich: Wacława z Szamotuł, Mikołaja Gomółki, Zielińskiego i Pękiala.

Dyrygować będzie Edmund Kajdasz, który niedawno powrócił ze studiów muzycznych w Niemieckiej Republice Demokratycznej, gdzie miał sposobność pracować pod kierunkiem takich mistrzów batuty jak słynny prof. Herman Abendroht, prof. Guenter Ramin, Franz Konwitschny, Rudolf Mauersberger i inn.

Koncert ten będzie pierwszym z cyklu audycji, na których zapoznamy się z arcydziełami literatury chóralnej. Audycje te odbywać się będą co miesiąc w wielkim holu Muzeum Śląskiego, którego wspaniała architektura przyczyni się niewątpliwie do stworzenia odpowiedniego nastroju dla odbioru najlepszej muzyki dawnych mistrzów.

Koncerty są bezpłatne. Organizacją ich zajmuje się Chór P. R. oraz dyrekcja Muzeum Śląskiego pod patronatem Wydziału Kultury WRN. Nowe ognisko promieniowania kultury muzycznej przyczyni się bez wątpienia do upowszechnienia najszlachetniejszego gatunku muzyki chóralnej. (Wodz)

Zespół Pieśni i Tańca Okręgu Wojskowego przejawia ożywioną działalność

ZESPÓŁ Pieśni i Tańca Okręgu Wojskowego z Wrocławia jeździ z występami nie tylko do jednostek wojskowych, lecz odwiedza również większe zakłady pracy, gdzie krzewi i upowszechnia socjalistyczną sztukę w oparciu o bogate tradycje kultury narodowej. Równocześnie umacnia on łączność między żołnierzami i robotnikami. Znajdą go pracownicy Pałafawag, WZPO Zakładów Komunikacyjnych i wielu innych zakładów pracy.

Ostatnio zespół powrócił z tournée, w czasie którego odwiedził Zakłady Metalurgiczne im. Stalina w Poznaniu, Zakłady w Wivowie i wiele innych fabryk.

Występy chóru i solowe — recytacje związane tematycznie z braterstwem broni, jakie leczy żołnierzy Armii Radzieckiej z żołnierzami Ludowego Wojska Polskiego, mówiące o codziennej służbie żołnierskiej, o przodownikach pracy, wreszcie tańce ludowe i wojskowe jak np. „oberek”, „listonosz”, „na przepustce”, „przodownicy” spotkały się wszędzie z entuzjastycznym przyjęciem i uznaniem.

W związku z nadchodzącym Świętem 1 Maja zespół przygotowuje nowy aktualny program. Urzga go na pewno pracownicy wielu wrocławskich zakładów pracy. (J)

NOTATNIK WROCŁAWSKI

Bony mięsno - tłuszczowe na maj dla emerytów państwowych oraz wdów i sierot wydawane będą od 15 do 22 bm. wyłącznie w gmachu ORZZ przy ul. Mazowieckiej 17, pokój 202.

Koncert w wykonaniu chóru i orkiestry pod batutą prof. Radomira Reszke odbędzie się w dniu dzisiejszym o godz. 12-iej w Państwowym Technikum Finansowym przy ul. Wrocelska 3. W programie pieśni radzieckie i polskie. Wstęp wolny.

WIDOWISKA i imprezy

TEATRY
PAŃSTWOWA OPERA — godzina 19 — „Rigoletto”.
POLSKI — godz. 19 — „Grube ryby”.
KAMERALNY — godz. 19 — „Śluby pańskie”.
MŁODEGO WIDZA — godz. 14 — „Sambó i lew”.
godz. 19,15 — „Cudzoziemczyzna”.

KONCERTY
MUZEUM ŚL. — pl. Wojewódzki — godz. 18,45 — „Dawna muzyka polska”.
WYSTAWY
Z. P. A. P. — ul. Stalingradzka 25 — „Wielka Karta Polski Ludowej a twórczość plastyczna”.
MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA — Rynek 50 — „Twórczość Gogola”.
BIBLIOTEKA „OSSOLINEUM” — ul. Szewska 31 — „Twórczość Leonarda da Vinci”.
MUZEUM ŚL. — pl. Wojewódzki — „Galeria malarstwa polskiego i średnio-wieczna sztuka śląska”; „Śląsk starożytny”; „Techniki malarstwa”.
ODDZIAŁ HISTORYCZNY — Stary Ratusz — Rynek — „Wrocław w dawnych planach i widokach”.
BIBLIOTEKA UNIWERSYTECKA — ul. Szajnochy 10 — „Rysunki i grafiki”.

KINA
ŚLASK — ul. Świerczewskiego 67 — „Wielki koncert” (radz.), godz. 15, 18 i 20.
WARSZAWA — ul. Fredry nr 18 — „Cztery pokolenia” (NRD), godz. 15, 18 i 20.
PRZODOWNIK — ul. Przewodników Pracy 15 — „Czerwony rumak” (ang.), godz. 15, 18 i 20.
SCALA — ulica Mikołaja nr. 27 — „Pani Derry” (węg.), godz. 15,45, 18 i 20,15.
POKOJ — Tereny Wystawowe — „Grzesznicy bez winy” (radz.), godz. 17 i 19.
POLONIA — ul. Zeromskiego nr 53 — „Dni pokoju” (radz.), godz. 15, 18 i 20.
PIONIER — ul. Stalina nr 71 — „Bajka o rybaku i rybce” (radz.), godz. 15, 18 i 20.
TĘCZA — ul. Kościuszki nr 177 — „S.O.S.” (franc), godz. 15, 18 i 20.
DWORCOWE — Dworzec Główny — „Rozmaitości” godz. 15, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23.
FAMA — Plac Pole — „Aktorka” (radz.) godz. 18 i 20.
ROBOTNIK — Leśnica — „Cienie na torach” (NRD), godz. 17 i 19.

OGRÓD ZOOLOGICZNY — ul. Wroblewskiego 1 — otwarty od godz. 9 — 18,30.

Co to jest chwiejna równowaga?

Opowiada o tym „Słowo” PILOT JAN ZAŁĘSKI

Wrocławscy szybownicy przygotowują się do nowych lotów

Wrocławscy piloci szybownicy rozpoczęli już sezon wiosenny. Wdzieliście już zapewne nad Wrocławiem? Jeśli nie, to tylko dlatego, że pozbawione silników szybownicy bezszelestnie przelatywały nad nami.

Kolarze angielscy w Wyścigu Pokoju

Do Komitetu Organizacyjnego V Międzynarodowego Wyścigu Pokoju „Trybuny Ludu”, „Neues Deutschland” i „Rudeho Prava” wpłynęło oficjalne zgłoszenie drużyny angielskiej.

W skład drużyny wchodzi następujący kolarz: Jan Steel, Jan Greenfield, Benis Wood, Frank Seal i Scales Les. Szóstego zawodnika wyznaczy kierownictwo drużyny w późniejszym terminie. Będzie to Ken Jowitt albo Don Wilson.

Dwa zwycięstwa piłkarzy OWKS-u

PIŁKARZE wrocławskiego OWKS-u gościli ostatnio na Wyrzeżu, gdzie rozegrali dwa towarzyskie spotkania.

Tournee wrocławian zakończyło się pomyślnie. W Elblągu pokonali oni miejscowych Budowlanych 4:0 (2:0) uzyskując bramki ze strzałów Rzeszutka, 2, Baraniaka i Gucl.

Z Elbląga drużyna OWKS-u wyjechała do Gdańska, na mecz z pierwszoligową Jędrzejką Budowlanych. Wrocławianie zagrali w tym spotkaniu doskonale remisując 1:1 (0:1).

Przez większą część meczu OWKS posiadał przewagę. Bramki zdobyli dla OWKS-u Baraniak, dla Budowlanych Politycki. (Bil.)

Narciarze radzieccy w Zakopanem

DO POLSKI przybyła na zaproszenie GKKF 11-osobowa ekipa narciarek i narciarzy radzieckich.

Narciarze radzieccy wspólnie z zawodnikami polskimi trenować będą w Zakopanem.

Grupa ośmiu młodych ludzi skupiała się wokół profesora, gawędzącego ze wszystkimi na różne tematy.

Just, dobraśszy sobie pomocników, chciał teraz wy badać ich poziom umysłowy, bystrość oraz inteligencję. Toteż poruszając najrozmaitsze zagadnienia, rzucał niespodziewane pytania i pilnie notował sobie w pamięci spostrzeżenia, wysnute z poszczególnych wypowiedzi.

Poziom wykształcenia nie dawał powodów do radości. Rzadko który miał ukończoną szkołę powszechną, każdy z nich jednak pogłębiał wiedzę o życiu w ciężkich i trudnych zmaganiach wojennych. To musiało w ten czy inny sposób wyłobzić swoistą rysę na młodych umysłach. Wojna nieraz wypaczała i łamała charakter, częstokroć jednak w ogniu prób wytapiała szkodliwy nałot nawyków i ulomności.

To, co wtedy w człowieku zostawało, było już szlachetnym kruszcem, z którego dawało się wykuć prawdziwego człowieka.

Profesor z ufnością spoglądał na swoją drużynę. — Jesteśmy zdolnym narodem — rozważał w duchu. — Dać tylko możliwość nauki, a z szarego i niepozornego na oko ludu wypłyną na wierzch diamenty najczystszej wody.

— Kto z nich — powiódł okiem po gromadce — okaże się tym klejnotem? Czy ten blondynek młodzieńki, jakże mu tam, aha Józef Damian, który przerwał naukę w szkole średniej, rzekomo z powodu trudności materialnych? A może trochę za ponuro patrzący młodek Danielak, czy ten wesóły, roześmiany Kuba Mikaszewicz, jak młody żrebak podrzucający co chwila głowę do tyłu, bo czupryna wiecznie na nos spadała?

Stanisz, który mu sam swoją kandydaturę narzucił, dojdzie chyba do zamierzonego celu. To zacięta sztuka i niegłupi człek.

Profesor starał się oceniać swych chłopców, jak siewca ziarno powierzane ziemi.

Jaki plon wyda ten zasiew, rzucony na pole nauki? Ile trudności jeździć się będzie na drodze każdego z tych chłopców.

Chciał podchodzić do sprawy życiowej, trochę wierzył swej intuicji i obserwacji, ale liczył się oczywiście z pomyłkami, nie chciał późniejszych rozczarowań.

Z eliminacji kolarzy na podwrocławskich szosach

Przed wyruszeniem na trasę I-go etapu: Wrocław — Lewin — Wrocław nasz najlepszy kolarz Wójcik miał pecha zrywając przetrzask. Na pomoc przyszedł mu mechanik z wozu technicznego. (Zdjęcie od góry).

Piątką kadrowiczo: Hadasik, Jarczyk, Gabrych, Klubiński i Królak z niecierpliwością oczekują na sygnał startera (zdjęcie środkowe).

Wrocławianin Jankowski nie był należycie przygotowany do trudów eliminacji. Odpadł też po drugim wyścigu na 170 km.

Na zdjęciu widzimy go w chwili, gdy wraz ze Świerczem, Adamcem i Standkajem próbuje dogonić uciekającą czolówkę.

Fot. Adamowski.

W ten sposób szybownicy przebywają po paręset kilometrów.

O zobowiązaniach wrocławskich pilotów, oraz o przygotowawczych zawodach szybowniczych, napiszemy w jednym z najbliższych numerów.

Turniej najsilniejszych

W dniach 19 — 20 bm. odbędą się w Elblągu IV indywidualne mistrzostwa Polski w podnoszeniu ciężarów.

Organizacja mistrzostw została powierzona kolu sportowemu „Stal” przy Zakładach Mechanicznych Im. Gen. Karola Świerczewskiego.

Przypuszczalnie w zawodach weźmie udział około 130 najlepszych ciężarowców polskich reprezentujących 7 okręgów: Warszawę, Katowice, Wrocław, Bydgoszcz, Łódź, Poznań i Gdańsk.

Nasze recenzje

Pod urokiem węgierskich gości

Znowu gościliśmy we Wrocławiu artystów węgierskich. Tym razem w okresie jednego tygodnia usłyszeliśmy dwa koncerty w wykonaniu Węgrów: koncerty stojące na najwyższym poziomie artystycznym. Na pierwszym, zorganizowanym przez wrocławską rozgłośnię Polskiego Radia, wystąpiła wielka orkiestra symfoniczna Radia Węgierskiego pod dyrekcją György

Lehel'a, na drugim: znakomity skrzypek Ede Zathureczky z towarzyszeniem pianisty Istvána Hajdu.

Zespół symfoniczny radia budapeszteńskiego, który często podziwiamy w licznych audycjach radiowych, nie tylko nie traci w spotkaniu „oko w oko”, lecz sprawia ogromne wrażenie znakomitym pełnią brzmienia, czystości intonacji i bardzo dużą precyzją wykonania. Przy tym wykonaniu orkiestry radia węgierskiego są niezwykle komunikatywne, poruszają temperamentem i bezpośredniością i słuchając jej czuje się doskonale, że każdy członek tego zespołu jest świetnym instrumentalistą, oddanym bez reszty dyscyplinie całoci.

Program koncertu zawierał: Uwerturę do „Oberona” Karola Marii Webera, „III Divertimento”, oparte na ludowych motywach węgierskich, współczesnego kompozytora węgierskiego Leona Weinera, programowy poemat symfoniczny „Wzlot Pawia” Zoltana Kodaly, oraz V-tą symfonię Beethovena.

Młody, bo zaledwie 26-letni dyrygent György Lehel, uczeń Laszlo Samogyi i Pawła Kadosa, prowadził orkiestrę z wielką pewnością i temperamentem. Technika ma pełną ekspresji i celową, choć nie pozbawioną chwytów, obliczonych na efekt. Doskonale poprowadził „Divertimento” Weinera, pełne ty-

powych dla muzyki węgierskiej nagłych zmian temp i efektywnych skoków dynamicznych. Również i wykonanie symfonii Beethovena na zasługowało na gorące słowa pochwały. Publiczność porwana znakomitą grą orkiestry, zgotowała zespołowi i dyrygentowi entuzjastyczną owację. Jako dodatków orkiestra wykonała „Perpetuum mobile” Paganiniego oraz „Węgierskiego Marsza” Berlioz. Przy czym jakież było zdziwienie publiczności, gdy po kilku taktach „Perpetuum mobile” — dyrygent odłożył paleczkę i szedł z podium, a orkiestra zagrała cały utwór sama. Nic dziwnego, że po takim efektywnym eksperymencie, owację publiczności osiągnęły temperaturę wrzenia.

Recital skrzypcowy Ede Zathureczky'ego przyniósł nam najpoważniejsze i najgłębsze wrażenia artystyczne. Zathureczky — oto skrzypek najwyższej klasy o bardzo dużej kulturze muzycznej. Posiada przepiękny, bardzo mocny ton, o szlachetnym brzmieniu i doskonałą technikę, zwłaszcza technikę smyczka. Widocznie Zathureczky lubuje się w muzyce klasycznej, przede wszystkim w klasycznej muzyce kameralnej, gdyż poza 3 utworami Bartoka i Kodaly, cały program składał się z arcydzieł klasycznej literatury skrzypcowej, wśród których znalazły się aż 2 sonaty: D-dur Vivaldiego i A-Dur (dedykowana Kreutzerowi) Beethovena.

Każde wykonanie Zathureczky'ego nosi na sobie piętno najwyższego artyzmu: Sonata Vivaldiego (w opracowaniu Respighiego), słynna „La folia” Corelliego, „Sielanka” Frescobaldiego, „Wariacje na temat Corelliego” Tartiniiego wzruszały powagą i głębią uczucia, a sonata Kreutzerowska była prawdziwym przeżyciem. Doprawdy nie pamiętam wykonania, które by zrobiło tak wielkie wrażenie na słuchaczach, jak ta wspaniała sonata, zagrana po prostu po mistrzowsku. Do spotęgowania wrażenia przyczyniła się nie mało znaną komita gra pianisty Istvána Hajdu.

Przepięknie wykonane były też utwory wielkich kompozytorów węgierskich: „Sonatina” Bartoka, Gertlera, pełne powagi „Adagio” Kodaly i subtelna, pełna prostoty suita „Dla dzieci” Bartoka — Zathureczky'ego której każda część — to male cacko wadziaku.

Jako naddatki znakomity skrzypek wykonał „Libellule” Zolta i „Kaprás” Paganiniego, imponującą wspaniałą techniką, oraz „Arie” Bacha, w której zademonstrował przepiękny, śpiewny i niezwykle mocny ton.

Występy węgierskich artystów na długo pozostaną nam w pamięci i niezawodnie swą pełną serdecznością atmosferę przyczyniły się do sprawnego umocnienia przyjaźni między dwoma bratnimi narodami.

Kalina Horecka.

Polska - NRD 8,5 : 1,5 pkt w szachach

W GOERLITZ rozpoczął się międzynarodowy turniej szachowy z udziałem drużyn Węgier, Polski i NRD.

W pierwszym meczu turniejowym drużyna polska pokonała zespół Niemieckiej Republiki Demokratycznej 8,5:1,5 pkt.

Punkty dla Polski zdobyli: Śliwa, Szapiel, Pytlakowski, Plater, Makarczyk, Balcarek, Gawlikowski i Grynfeld.

Drugim meczem drużyna Polski zagrała z Węgrami.

Przed bokserskimi mistrzostwami Polski

JAK PRACUJĄ nasi najlepsi pięściarze, mogliśmy się przekonać, obserwując przebieg meczów międzypaństwowych i ligowych, oraz ostatniego turnieju państw demokracji ludowej w Moskwie.

W małym jednak stopniu mogliśmy zobaczyć wyniki pracy zawodników z kół sportowych poszczególnych województw. Stosunkowo mała ilość spotkań międzyokręgowych, meczów towarzyszących spotkań juniorów jest przyczyną, że na miesiąc przed mistrzostwami Polski nie dysponujemy żadnym miernikiem porównawczym.

O MISTRZOSTWA WOJEWÓDZTWA

Powrót do starego systemu rozgrywania mistrzostw Polski w których startować będą nie reprezentacje zrzeszeń, lecz województw — zdopingował szeroki aktywny bokserski.

Już za kilka dni rozpoczyna się we wszystkich województwach pierwsze walki o mistrzostwo okręgu z udziałem zawodników II-iej klasy, a w nielicznych wypadkach III klasy. Zwycięzcy mistrzostw okręgowych oraz wytypowani przez sekcje bokserskie zawodnicy kl. I-iej wezmą udział w centralnych mistrzostwach Polski.

W DWÓCH RZUTACH

Wszystkie reprezentacje okręgowe zostaną podzielone na 4 grupy i w terminie od 8-go do 11 maja rozegrają w Opolu, Szczecinie, Grudziądzu i ewentualnie w Kielecach spotkania eliminacyjne, systemem pucharowym (przezywajający odpada). Dopiero w dniu 23 maja zjadą się w Warszawie zwycięzcy eliminacji i wraz z członkami kadry spotkają się na ringu w Halli Mirowskiej w pojedynkach finałowych. Mistrzostwa zakończone zostaną w dniu 25 maja. W przeciwieństwie do spotkań eliminacyjnych finaliści walczą będą w każdej wadze systemem punktowym (każdy z każdym, podobnie jak na Spar taktadzie).

STEFAN ŁOŚ (5)

SKARB PUSZCZY

Przypuszczał, że pewien procent się wykruszy, nie sprzątał zadaniom.

Wierzył w młodzież, toteż usiłował cały swój zapal do pracy przelać w swoich wybrańców.

Powoli wszczął w nich zamiłowanie do podjętej pracy i obserwował, jak się który do niej odnosi. Na razie był zadowolony, ale wciąż do głowy powracało mu na trętnie przysłowie o słomianym ogniu.

A z tym się także musiał liczyć.

Piachy, na tzw. tradycyjnie „pałacowej” drodze skończyły się, weszli teraz w bór sosnowy i posuwali się szybko po wydeptanej darni ścieżki, po czym po paru kilometrach zeszli na pierwszą „powierzchnię”.

Just rozsiadł się wygodnie na trawie, gestem zapraszając chłopców do odpoczynku. Rozklekotana furka, wlokąca się za nimi, stanęła na ścieżce. Dalej już nie było widać.

Profesor odpoczął chwilę, zapalił papierosa i zaczął objaśniać.

— Już wam wspominałem, że biotop, to określony zespół roślin uwarunkowany właściwościami glebowymi. Jeśli się zmienia właściwości gleby, na pewno również zmieni się i roślinność.

Gdyby np. zdrenować część gruntu, to jego biotop się zmieni, bo pewne rośliny, potrzebujące większej wilgotności ziemi, zginą, a zwierzęta przeniosą się w inne, bardziej dogodne miejsca.

Nas właściwie będą interesowały przede wszystkim zwierzęta, ot, te drobne ssaki, o których już wam opo-

wiedziałem. Ale skoro zajmujemy się zwierzętami musimy wiedzieć o warunkach w jakich żyją, będziemy zatem obserwować biocenozę tj. wspólnotę życiową roślin i zwierząt.

Nauka badająca zwierzęta w związku z jego środowiskiem, tak roślinnym jak i zwierzęcym, zwie się ekologią.

My właśnie tu w Białowieży, zakładamy pracownię ekologii zwierząt. Musimy jej dostarczyć jak najwięcej tych drobnych ssaków do badań, chcemy też je hodować, choć dotychczas nikomu jeszcze te próby się nie powiodły.

W tym celu właśnie założymy parę powierzchni łownych. Każda powierzchnia, o rozmiarach 50 x 50 m będzie przetrzęnięta w dwóch kierunkach oczyszczonymi z runa ścieżkami, przecinającymi się pod kątem prostym. Na każdym skrzyżowaniu wkopujemy tzw. cylinder Zimmera, którego górna krawędź znajdzie się na poziomie ścieżki. Do tego cylindra wpadną zwierzęta, biegnące ścieżką. Obserwacjom podlegać będzie również runo i owady, tak, że powierzchnia badana da nam pojęcie ruchu. W ten sposób dowiemy się, ile rocznie zwierząt przechodzi przez nią i to jest właśnie podstawą naszych badań.

Jak aparat filmowy utrwalimy ten ruch dzień po dniu, nie wyłączając świąt najuroczystszych, bez względu na pogodę i porę roku.

— To znaczy zimą i latem? — spytał Damian. — A przecież w zimie wszystko leży pod śniegiem?

— Nie wszystko na zimę zamiera, przekonacie się sami — odpowiedział profesor. — Zresztą będziemy tu przeprowadzali różne badania, klimatologiczne również. Rozmieścimy aparaty, notujące przemieszczenia wiatrów. Będziemy notować temperaturę na termometrach maksymalnych, włożonych w ziemię i porozmieszczanych na różnych wysokościach od 5 cm do wierzchołka tej wysokiej sosny — wskazał ręką wysmukłe drzewo, szumiące nad nimi.

— I jeszcze jedno podkreślę: nasze badania prowadzone dwa czy trzy lata dopiero wtedy dadzą nam całokształt potrzebny, jeśli będą skrupulatnie, według ściśle ustalonej kolejności przeprowadzane. (D. c. n.)

